

Oplæg om talenter i erhvervsuddannelserne

Rammer og muligheder

Gert Nielsen

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

4 klare mål

1. Flere skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse.
2. Flere skal fuldføre en erhvervsuddannelse.
- 3. Erhvervsuddannelserne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.**
4. Tilliden til og trivslen på erhvervsskolerne skal styrkes.

Talentspor

- Det faglige udvalg tilrettelægger så vidt muligt uddannelsen med talentspor, hvoraf en betydelig del og mindst 25 % af skoleundervisningen i hovedforløbet foregår på højere niveauer end det obligatoriske, jf. reglerne om grundfagsniveauer og præstationsstandarder for uddannelsesspecifikke fag, herunder specialefag. (HBK § 3, stk. 3)
- Skolen tilbyder eventuelt i samarbejde med andre skoler og institutioner talentspor i alle uddannelser, hvor det faglige udvalg har bestemt, at uddannelsen skal kunne tilrettelægges på denne måde. (HBK § 36, stk. 1)

Fag på højere valgfrit niveau

- Uddannelsesordningerne skal indeholde undervisningsmål for relevante uddannelsesspecifikke fag på højere niveauer end de obligatoriske. (HBK § 4, stk. 3)
- De faglige udvalg skal så vidt muligt beskrive fagene med valgfrie præstationsniveauer ud over det obligatoriske. (HBK § 34, stk. 3)
- Skolen tilbyder eventuelt i samarbejde med andre skoler og institutioner alle niveauer på alle fag inden for de udbudte uddannelser. (HBK § 35, stk. 1)

Deltagelse i konkurrencer – Skills

- Skolen tilbyder uden for den almindelige undervisningstid eleverne intensiv træning i relevante faglige kompetencer som forberedelse til deltagelse i konkurrencer. (HBK § 36, stk. 2)
- Skolen skal tilbyde mulighed for – ud over ordinær undervisning – at elever kan træne faglige kompetencer på skolen med henblik på forberedelse til deltagelse i forskellige konkurrencer bl.a. DM- og VM i Skills.

Påbygning

- Der er to typer af påbygning i erhvervsuddannelsernes hovedforløb:
- Studierettet påbygning (HBK § 37, stk.1):
 - Supplere erhvervskompetencen med hel eller delvis studiekompetence (almene grundfag, erhvervsgymnasiale fag samt særlige fag på gymnasialt niveau).
 - Studiekompetencen og erhvervsuddannelseskompetencen giver adgang til videregående uddannelser, der ligger i naturlig forlængelse af elevens erhvervskompetence.
 - Studierettet påbygning kan vare indtil 1½ år som heltidsundervisning.
- Erhvervsrettet påbygning (HBK § 37, stk. 2):
 - Elev og praktikvirksomheden kan vælge at supplere de obligatoriske mål i uddannelsen ved valg af erhvervsrettet påbygning.
 - Erhvervsrettet påbygning er yderligere undervisning udover den obligatoriske undervisning inden for de valgfri specialefag i uddannelsen i et omfang af indtil 4 uger.

Valgfag

Valgfag i grundforløbet:

- Skolen skal give eleverne mulighed for at vælge fag i grundforløbet inden for mindst tre af følgende faggrupper, hvoraf støttefag skal være den ene:
- **Støttefag** – fag der støtter elevens boglige og praktiske læring.
- **Bonusfag** – fag der giver elever mulighed for at fordybe sig i særlige faglige elementer og problemstillinger.
- **Grundfag** – jf. bekendtgørelse om grund- og erhvervsfag i erhvervsuddannelserne.
- **Erhvervsfag 3 på niveau 2** – jf. bekendtgørelse om grund- og erhvervsfag i erhvervsuddannelserne.

Ovennævnte fremgår af bekendtgørelse om erhvervsuddannelser § 32.

Valgfag - fortsat

Valgfag i hovedforløbet:

- Skolen skal altid tilbyde undervisning i mindst ét fremmedsprog ud over engelsk samt undervisning i etablering af selvstændig virksomhed, herunder innovation.
- Såfremt der ved skolen ikke er et tilstrækkeligt elevgrundlag for etablering af de påbudte valgfag, skal skolen henvise eleven til anden uddannelsesinstitution, der kan gennemføre undervisningen.
- Skolen skal give valgmuligheder og tilbyde fag og niveauer, der har betydning for videreuddannelse og for adgangen til videre gående uddannelser, samt teoretiske, praktiske og kreative valgfag, der supplerer den erhvervsrettede og almene undervisning for elever, der ønsker at uddybe mere specielle emner i deres uddannelse, eller som ønsker større bredde.
- Ved valgfag, der indgår som fag i andre uddannelser eller i enkeltfagsordninger, skal skolen følge de regler, som er fastsat for den pågældende undervisning, herunder reglerne om lærerkvalifikationer.

Valgfag - fortsat

- De valgfag, som skolen tilbyder eleverne, skal fremgå af skolens lokale undervisningsplan. Bedømmelsesmåder og bedømmelsesgrundlag skal tillige fremgå af skolens lokale undervisningsplan.

Ovennævnte fremgår af bekendtgørelse om erhvervsuddannelser § 33.

- Eux på alle relevante uddannelser og indenfor alle fire hovedområder
- Det er muligt at påbegynde eux-forløb på 44 ud af de 105 erhvervsuddannelser fordelt på alle fire hovedområder.
- Alle eux-forløb har fra august 2015 indholdsmæssigt, strukturelt samt tilrettelæggelsesmæssigt været udformet ud fra en fælles ramme fastsat i en særskilt bekendtgørelse. Der er i denne bekendtgørelse beskrevet 6 tekniske og 1 merkantil model for de gymnasiale fag i eux-forløb

- Ministeriet har indgået kontrakt med leverandør af en evaluering af eux. Evalueringsdesignet er udarbejdet med input fra arbejdsmarkedets parter, skolelederforeninger, lærerorganisationer samt elevorganisationer på eux-området. Evalueringsresultatet foreligger efter planen ultimo 2016, hvorefter det skal danne grundlag for drøftelser i aftalekredsen
- Fokusområde for gymnasiale og erhvervsfaglige fag- og læringskonsulenter i 2016. Dette er udmøntet i følgende aktiviteter
 - Pilotprojekt
 - Temadage
 - Temaforløb

OBS - skolen

- Skolens ledelse skal have vedvarende opmærksomhed på, at der i forbindelse med elevernes opstart er tilbud om undervisning mv. der udfordrer alle elever, så de kan blive så dygtige, som de kan
- Vejledere og lærere skal i forbindelse med elevernes opstart på uddannelsen være opmærksomme på:
 - elevernes ønsker om undervisningsmæssige udfordringer og sikre, at dette indarbejdes i den personlige uddannelsesplan
 - gennem hele grundforløbet at spotte og understøtte elever der udviser særlige evner mhp. evt. valg af udfordringer i uddannelsen

OBS - skolen

- I forbindelse med implementering af reformen, bliver skolerne målt på bl.a.
 - hvor mange elever som gennemfører uddannelsen med talentspor
 - hvor mange elever som gennemfører uddannelsen med fag på højere niveau end det obligatoriske
 - hvor mange elever som gennemfører uddannelsen med fag på ekspertniveau
 - hvor mange elever som gennemfører uddannelsen med eux
- Skolen skal i forbindelse med arbejdet med udvikling af talenter i erhvervsuddannelserne sikre, at lærerne har de rette kompetencer og kan løfte opgaven.

Regelhirarki

- Lov om erhvervsuddannelser
 - Fastsættes af Folketinget, udstedes af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling efter høring af REU
 - Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser
 - Fastsættes af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling efter høring af REU
 - Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne
 - Fastsættes af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling efter høring af REU
 - Bekendtgørelse for den enkelte erhvervsuddannelse
 - Fastsættes af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling efter indstilling fra FU
 - Uddannelsesordning for den enkelte erhvervsuddannelse
 - Fastsættes af det faglige udvalg. Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling fører tilsyn, herunder legalitetskontrol med de faglige udvalgs fastsættelse af uddannelsesordninger
-
- Lokal undervisningsplan
 - Udarbejdes af skolerne i samarbejde med lokale uddannelsesudvalg

Links

- Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser
- <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=179825>

- Oversigt over erhvervsuddannelser incl. talentspor
- <http://uvm.dk/Uddannelser/Erhvervsuddannelser/Uddannelser/Overblik/Kort-om-erhvervsudannelserne>

- Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne
- <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=181856>

- Uddannelsesadministration
- <http://www.eud.uddannelsesadministration.dk/>

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Spørgsmål
Spørgsmål ?

04-11-2016

Side 6

**MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET